

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Tos/45/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619010091
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Chlebovič
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7619010091.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Chleboviča a sudcov JUDr. Františka Ševčoviča a JUDr. Zuzany Homzovej, v trestnej veci obžalovanej P. D.B. M., pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí konanom dňa 30. septembra 2021 v Košiciach, o sťažnosti svedka Ing. F. T. proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 20.9.2019, sp. zn. 5T/17/2019 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 Tr. por. z r u š u j e napadnuté uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 70 ods. 1 Tr. por. uložil svedkovi Ing. F. T. poriadkovú pokutu vo výške 200,- eur.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť Ing. F. T.. V sťažnosti vytýka, že uznesenie nebolo riadne vyhlásené, a keby aj bolo, nebolo vyhotovené v lehote 30 pracovných dní. Dal do pozornosti, že do konania bola pribratá znalecká organizácia U. X..H..E.. P. za účelom vypracovania odborného vyjadrenia. Nesúhlasil s tým, že bol na hlavné pojednávanie predvolaný v postavení znalca, lebo bol poverený znaleckou organizáciou ako znalec vyhotoviť odborné vyjadrenie. Je toho názoru, že znalec nemôže byť vypočúvaný v konaní ako svedok a odborné vyjadrenie znaleckej organizácie je v zmysle zákona znaleckým úkonom. Navrhol, aby uložená poriadková pokuta mu bola zrušená. Zároveň predložil aj stanovisko MS SR sp. zn. 17991/2011/55ZT zo dňa 10.8.2011.

Na základe podanej sťažnosti krajský súd podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť svedka Ing. F. T. je dôvodná.

Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že na Okresnom súde Spišská Nová Ves sa pod sp. zn. 5T/17/2019 vedie trestné konanie proti obžalovanej ml. D. M. pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe tam uvedenom.

Na hlavnom pojednávaní dňa 20.9.2019 bol predvolaný v postavení svedka Ing. F. T., ktorý bol oprávnený znaleckou organizáciou U. X..H..E.. podať vysvetlenie, eventuálne doplnenie k znaleckému úkonu. Ing. F. T. na hlavnom pojednávaní zotrval na svojom stanovisku i po predchádzajúcom poučení o možnosti uloženia poriadkovej pokuty, že nebude vo veci vypovedať ako svedok, lebo je znalec. Následne bola uznesením podľa § 70 ods. 1 Tr. por. svedkovi Ing. F. T. uložená poriadková pokuta vo výške 200,- eur. Okresný súd v dôvodoch svojho uznesenia poukázal na ustanovenie § 141 ods. 3 Tr. por., na základe ktorého orgán činný v trestnom konaní alebo súd vyžiada odborné vyjadrenie alebo písomné potvrdenie predovšetkým od organizácie špecializovanej na činnosť, ktorá je obsahom odborného vyjadrenia alebo písomného potvrdenia. Táto organizácia v odbornom vyjadrení alebo v písomnom potvrdení uvedie

meno osoby, ktorú možno vypočúť ako svedka k obsahu odborného vyjadrenia alebo písomného potvrdenia.

Hlavné pojednávanie dňa 20.9.2019 bolo odročené na neurčito za účelom znaleckého dokazovania. Uznesením zo dňa 6.10.2020 bol podľa § 142 ods. 1, ods. 3 Tr. por. pribratý do konania znalec Ing. G. L. z odboru Stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľnosti. Dňa 6.11.2020 bola predmetná trestná vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. P. O. z dôvodu zániku funkcie sudcu JUDr. B. M..

Príkazom predsedu okresného súdu zo dňa 30.3.2021 podľa § 172 ods. 4 Tr. por., § 180 Tr. por. bolo sudkyňi JUDr. P. O. uložené písomne vyhotoviť uznesenie okresného súdu zo dňa 20.9.2019 o uložení poriadkovej pokuty svedkovi Ing. F. T.. Uznesenie o uložení poriadkovej pokuty svedkovi Ing. F. T. bolo vyhotovené dňa 13.4.2021 a následne bolo doručené svedkovi dňa 16.4.2021.

Zo stanoviska Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 10.8.2011 (č.l. 258) podpísaným generálnym riaditeľom sekcie civilného práva je konštatované, že znalci a svedkovia majú v občianskych a trestných procesných predpisoch zásadne odlišné postavenie, pričom postavenie znalca je zásadne nezlučiteľné s postavením svedka. Svedok je osobou jedinečnou, nezastupiteľnou a postavenie svedka má prednosť pred postavením znalca. Svedok je osobou, ktorá nadobudla vedomosť vlastným zmyslovým vnímaním ešte pred začatím konania, pričom znalec nadobudol poznatky až v rámci konania štúdiom spisového materiálu, obhliadkou alebo prítomnosťou na jednotlivých procesných úkonoch, pričom súčasne aplikuje poznatky z príslušného odboru. Ak je určitá osoba vo veci svedkom, nemôže byť pribratá ako znalec a znalec zároveň nemôže byť vypočúvaný ako svedok, ale len podľa procesných predpisov platných pre výsluch znalca.

Spoločnosť U. X..H..E.. je zapísaná v obchodnom registri vedenom pri Okresnom súde Ž., okrem iného s predmetom činnosti znalecká činnosť v odbore ekonomika a riadenie podnikov, odvetvie oceňovanie a hodnotenie podnikov. Na Ministerstve spravodlivosti SR je U. X..H..E.. vedená ako znalecká organizácia.

Z vyšetrovacieho spisu (č.l. 39) bolo zistené, že poverený príslušník PZ v zmysle § 141 ods. 2 Tr. por. s poukazom na § 141 ods. 1 Tr. por. požiadal U. X..H..E., X. XX, P. o vypracovanie odborného vyjadrenia k vyčísleniu spôsobenej škody obžalovanou. Poverená organizácia podala dňa 20.7.2018 odborné vyjadrenie č. 490/2018, ktorým vyčíslila škodu, ktorú spôsobila obžalovaná. Konateľ spoločnosti Ing. C.Š. O. v záverečnej časti odborného vyjadrenia uviedol, že znalecký úkon bol vypracovaný kolektívom interných a externých pracovníkov znaleckej organizácie a vysvetlenie a doplnenie k znaleckému úkonu je oprávnený podať Ing. F. T..

Podľa § 141 ods. 1 Tr. por. ak sú na objasnenie skutočnosti dôležitej pre trestné konanie potrebné odborné znalosti, vyžiada orgán činný v trestnom konaní a v konaní pred súdom predseda senátu odborné vyjadrenie mimo znaleckú činnosť vykonávanú podľa osobitného zákona. V jednoduchých prípadoch sa možno uspokojiť s písomným potvrdením, o ktorého správnosti nie sú pochybnosti.

Podľa § 141 ods. 3 Tr. por. orgán činný v trestnom konaní alebo súd vyžiada odborné vyjadrenie alebo písomné potvrdenie predovšetkým od organizácie špecializovanej na činnosť, ktorá je obsahom odborného vyjadrenia alebo písomného potvrdenia. Táto organizácia v odbornom vyjadrení alebo písomnom potvrdení uvedie meno osoby, ktorú možno vypočúť ako svedka k obsahu odborného vyjadrenia alebo písomného potvrdenia.

Podľa § 142 ods. 1 Tr. por. ak pre zložitosť objasňovanej skutočnosti nie je postup podľa § 141 postačujúci, priberie orgán činný v trestnom konaní a v konaní pred súdom predseda senátu znalca na podanie znaleckého posudku. Ak ide o objasnenie skutočnosti obzvlášť zložitej, priberú sa dvaja znalci. Dvoch znalcov treba pribrať vždy, ak ide o pitvu mŕtvol.

Podľa § 143 ods. 1 Tr. por. orgán činný v trestnom konaní alebo súd priberie do trestného konania na podanie znaleckého posudku podľa § 142 predovšetkým znaleckú organizáciu špecializovanú na činnosť, ktorá je obsahom znaleckého posudku. Táto organizácia v znaleckom posudku uvedie meno znalca, ktorého možno vypočúť k obsahu znaleckého posudku.

Zákon č. 382 z 26. mája 2004 o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o znalcoch a tlmočníkoch“) upravuje podmienky výkonu znaleckej činnosti, práva a povinnosti znalcov, podmienky činnosti znaleckých ústavov.

Podľa § 2 zákona o znalcoch a tlmočníkoch znalcom je fyzická osoba, alebo právnická osoba splnomocnená štátom na vykonávanie činnosti podľa tohto zákona ... .

Podľa § 6 ods. 4 zákona o znalcoch a tlmočníkoch ministerstvo môže zapísať právnickú osobu len do toho odvetvia, v ktorom sú zapísaní jej znalci.

Podľa § 16 ods. 1 zákona o znalcoch a tlmočníkoch znalecká činnosť je špecializovaná odborná činnosť vykonávaná za podmienok ustanovených v tomto zákone znalcami pre zadávateľa. Úkonmi znaleckej činnosti sú najmä znalecký posudok a jeho doplnenie, odborné stanovisko alebo potvrdenie a odborné vyjadrenie a vysvetlenie.

Podľa § 16 ods. 3 zákona o znalcoch a tlmočníkoch znalecká organizácia je povinná vykonávať znaleckú činnosť prostredníctvom znalcov, ktorí sú jej spoločníci, členovia ... .

Podľa § 16 ods. 7 zákona o znalcoch a tlmočníkoch zadávateľ, ktorým je súd alebo iný orgán verejnej moci je povinný pred zadaním úkonu znaleckej činnosti zistiť možnosti uskutočnenia úkonu ... .

Podľa § 18 ods. 1,2 zákona o znalcoch a tlmočníkoch na vykonanie ostatných úkonov znaleckej činnosti (okrem znaleckého posudku) sa primerane použije ustanovenie § 17 ods.5. Druh znaleckého úkonu musí zodpovedať zložitosti znaleckého skúmania, zodpovednosť za jeho výber nesie znalec; neplatí ak bol druh znaleckého úkonu určený súdom alebo iným orgánom verejnej moci.

Na základe vyššie uvedeného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení odvolací súd dodáva, že znalecká činnosť sa vykonáva prostredníctvom znalcov ako fyzickej osoby, znaleckej organizácie a znaleckého ústavu. Oproti doterajšej platnej právnej úprave došlo k rozdeleniu znaleckej činnosti na dve časti a to odbornú činnosť (§ 141 Tr. por.) a znaleckú činnosť (§ 142 Tr. por.). Je nepochybné, že vyčíslenie škody, ktorú mala spôsobiť obžalovaná vo výške 778,02 eur na zariadení ochrannej miestnosti si vyžaduje odborné znalosti, avšak jedná sa o objasnenie jednoduchej skutočnosti.

K prvotnému pochybeniu v trestnej veci došlo, keď poverený príslušník opatrením zo dňa 26.6.2018 uložil U. X..H..E.. vypracovať odborné vyjadrenie, ale nešpecifikoval, že odborné vyjadrenie žiada mimo znaleckú činnosť vykonávanú podľa osobitného zákona. V takomto prípade by Ing. F. T. ako oprávnená osoba prezentoval odborné vyjadrenie pred súdom v pozícii svedka s odkazom na ustanovenie § 141 ods. 3 Tr. por., ktoré je v tomto smere špeciálnym ustanovením. V ostatných prípadoch (§ 143 ods. 1) znaleckú organizáciu na obsah znaleckého posudku prezentuje znalec so svojimi právami a povinnosťami odlišnými od svedka.

V ďalšom odvolací súd poukazuje, že inštitútom poriadkovej pokuty sa má zabezpečiť nerušený priebeh úkonov trestného konania a autorita orgánov činných v trestnom konaní, a taktiež súdov. Je prostriedkom, ktorým orgány trestného konania a súdy pôsobia na ostatné osoby zúčastnené na úkonoch trestného konania na to, aby bola v rámci trestného konania zachovaná vážnosť a dôstojnosť konania pred týmito orgánmi, a aby boli rešpektované ich príkazy, výzvy podľa Trestného poriadku, ktorých nevykonanie má spravidla nemožnosť konanie včas ukončiť alebo vo veci spravodlivo rozhodnúť.

Poriadková pokuta má nielen výchovný, ale aj represívny charakter. Z uvedeného dôvodu sa o poriadkovej pokute má rozhodovať v primeranej dobe, aby si osoba, ktorej bola poriadková pokuta uložená uvedomila svoje pochybenie v rámci trestného konania. V danom prípade, ak by ani nedošlo k vyššie uvedenému pochybeniu povereného príslušníka PZ, rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty bolo vypracované po uplynutí dlhšieho časového úseku, preto by sa minulo účinku.

S poukazom na vyššie uvedené okolnosti odvolací súd podľa § 194 ods. 1 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.